

JOB TER BURG

Job ter Burg (1972) is editor van speelfilms. Hij monteerde onder meer *Zwartboek*, *Oorlogswinter* en *Elle* en won voor zijn montage een ICS Award en een Gouden Kalf. Daarnaast is hij voorzitter en mede-oprichter van de Nederlandse vereniging van Cinema-Editors. Dit jaar jureert hij bij de Tiger Awards, de grootste prijs van Internationaal Filmfestival Rotterdam, dat duurt tot 4 februari.

Openingscène

Zonder sterke opening geen sterke film volgens Job ter Burg, editor en jurylid bij filmfestival IFFR. Hoe grijp je kijkers meteen?

Door **Niels Waarlo** Foto's **Frank Ruiter**

Je moet een haai in het water leggen. Dat zei Frank Wiering, eindredacteur bij de VPRO, altijd. Een referentie aan *Jaws*, daarin gebeurt dat letterlijk. Je ziet het gezichtspunt van een haai die door het water glijdt, er speelt geweldig spannende muziek. Dan een scène waarin een meisje 's nachts in zee duikt en wordt aangevallen door iets dat we nauwelijks te zien krijgen. Hierna zie je lange tijd mensen in een dorpje die tuttige gesprekken voeren over hekjes. Als publiek denk je steeds: maar jongens, er ligt een haai in het water! Dat is de tikkende tijdbom die alles onder spanning zet.

'Het mooie aan film is dat je met een paar zorgvuldig geplaatste penseelstreken veel kunt vertellen in weinig tijd. Slimme openingsscènes geven achtergrondinformatie op een filmische manier. Soms leer je meer over een personage dan je zelf door hebt, je snapt pas later waarom je al die informatie kreeg.

'Neem *Children of Men*. Je ziet een koffiezaak vol mensen die als konijnen in een koplamp naar het nieuws kijken. De jongste mens op aarde is overleden, op 18-jarige leeftijd. Het hoofdpersonage wringt zich er ongeïnteresseerd tussendoor, bestelt wat en vertrekt weer. Je loopt samen met hem naar buiten en ziet het Londen van deze toekomst, vol antieke spullen, zoals auto's uit begin twintigste eeuw, in een modern jasje. Ineens ontploft een bom in de koffiezaak waar hij zojuist uitliep. Hij realiseert zich dat hij er bijna was geweest. Je weet nu: dit is iemand in een aftakelende wereld waarin al achttien jaar geen kind is geboren, hij geeft er geen *flying fuck* meer om, maar uiteindelijk zal zelfs hij worden geconfronteerd met de impact die deze wereld op hem heeft.

'Daarom ben ik niet zo'n fan van de openingen van *Star Wars*. Natuurlijk, die tekst die door de ruimte zweeft is nu iconisch, maar

het is een literaire manier van informatie overbrengen. Ik vind het tof als je audiovisueel vertelt, symboliseert, iets in het hoofd van de kijker plaatst.

'*Jurassic Park* doet dat geweldig. Iedereen weet: ik ga dinosaurussen zien. Aan het begin beweegt iets door het bos onze kant op, wat je hoort lijkt op gegrom. Nou, daar komt er dan een. Je hoort een boom omvallen, er is suspense. Op het allerlaatste moment klinkt het geluid van de motor en zet een vorkheftruck een doos neer.

'Steven Spielberg heeft ons voor de gek gehouden. Er zit wel een dinosaurus in de doos, maar die zien we niet echt. Dan raakt een man bekneld, hij wordt gegrepen. Spielberg snijdt van het oog van de dinosaurus naar het oog van de mens naar het oog van de dinosaurus. Wat gebeurt er als mens en dinosaurus oog in oog komen te staan, daar gaat die hele film over. Meesterlijke vondst.'